

[p1]

+[Geloofd Zij Jezus Christus]

Dudzele, 22ⁿ Januari 1880.

Heere ende Meester,

'k Hebbe wel al 22 keers te wege geweest U nen nieuwjaarsbrief te schrijven, en altijd was er 't een of 't andere dat nen stok in 't wiel stak. - 't Zal nu passen of nooit, 'k hebbe een halve ure leêgen tijd en 'k en wille niet langer meer uitstellen.

'k Danke U dus ten 1ⁿ voor uw schoon nieuwjaarkaartje¹ en 'k wensche U uit den grond van mijn herte "van 's gelijke!" - Nu, een ander paar mouwen: God lof, onze Sint Gregorisschole trekt goed en groeit en bloeit, en in name van onze 250 jongens² kom ik u de belofte herinneren van den 12ⁿ Maarte met ons te komen "erpels en eiers" eten:³ t past percies op nen vrijdag. En daarbij voeg ik nog eene herinneringe, te weten: hoe staat het met 't Sint Gregorisboekske⁴ te wege? 't Dinkt mij dat het zoowel zou zijn van het tegen toen⁵ gereed te hebben;

.....

- 1 Guido Gezelle stuurde aan zijn vrienden rond de jaarwisseling 1880 een gedrukte briefkaart met het gedicht 'God geve U vijf-en-twintig splenternieuwe jaren'.
- 2 In feite werden in 1879 twee vrije katholieke scholen opgericht in Dudzele: de Sint-Lenardsschool voor jongens en de Sint-Gregoriusschool voor meisjes.
- 3 Op 12 maart werd Sint-Gregorius gevierd, de patroonheilige van de school die Amaat Vyncke in Dudzele opgericht had. Volgens het oude volksgebruik gingen kinderen rond het feest van Sint-Gregorius van deur tot deur zingen en eieren ophalen. Zie ook Gezelles Sint-Gregorius-eierliedje. In het Guido Gezellearchief van de Openbare Bibliotheek Brugge zit een versie van het liedje met bovenaan en onderaan geschreven tekst van Amaat Vyncke (nr. 2176).
- 4 In de [brief van Guido Gezelle aan August Laporta van 19/11/1885](#) is er sprake van "een klein kerkeboekske", uitgegeven door Beyaert Storie en getiteld 'Jesus de Kindervriend'. De brief gaat verder: "Daar is nog van de zelfste handen en bij den zelfste uitgever een gebedenboekske voor kleene kinders, zelfste grootte, veel min bladzijden." Mogelijk is dit het boekje waarnaar Amaat Vyncke verwijst. Dit boekje werd echter niet teruggevonden. (J. Boets, Gezelles zelfstandige publikaties. Proeve van bibliografie. In: Gezelliana: 7 (1976), p.131.).
- 5 Dan.

't zou moeten, volgens mijn gevoelen, 2 deeltjes hebben: 1° Sint Gregoris, zijn leven, in 't korte beschouwd als schoolpatroon, muziekpatroon, paus, patroon tegen peste enz. enz. 2° nen geheelen hoop kleengedichtjes, gebedetjes enz. om de jongens van buiten te leeren, zooals "'s avonds als ik slapen ga"⁶ enz.

Karel Beyaert zou 't willen uitgeven als een schoon prijsboekje, zegt hij, maar 't wordt hoog tijd van ons te weeren,⁷ willen wij gereed zijn tegen St Gregorisdag.

Kunt gij de levenspuntjes bezorgen (kwestie hebt ge z'al niet gereed liggen?) ik en M. Demonie zullen de dichtjes enz. vergaren uit den "Dobbelen Kabinet"⁸ enz. en seffens hand aan 't werk slaan.

Zijt zoo goed, Heerende Meester, te willen een ant-

..... [p2].....

woordeke schrijven over die verschillige puntjes. Laat mij ook weten waar dat ge nu weunt, 'k heb M. Demonie hooren zeggen dat g'in 't verhuizen waart,⁹ en als 't zou gebeuren dat ik naar Kortrijk kome, 'k zou wel willen ne keer uit en in kijken.

.....

6 Er bestaan verschillende versies van dit gebed vb:

's Avonds als ik slapen ga,
volgen mij veertien engelkes na,
twee aan mijn hoofdende,
twee aan mijn voetende,
twee aan mijn rechterzij,
twee aan mijn slinkerzij,
twee die mij dekken,
twee die mij wekken,
twee die mij leren
den weg des Heren...

(Antoon Viaene, Van een oud 'paternostertje. In: Biekorf: 53 (1952) 12, p. 265-266)

7 Te haasten.

8 Gezelle verwees naar dit volksboek in 't *Jaer 30* en gebruikte het als bron voor *Rond den Heerd* en *Biekorf*. De eerste editie dateert van 1624. In 1894 schonk hij een Gentse uitgave uit zijn bibliotheek aan de Koninklijke Academie voor Taal- en Letterkunde.

9 Guido Gezelle verhuisde op 15 januari 1880 van de Groeningestraat 28 naar de Handboogstraat 19.

Een goe memento, a.u.b. voor mij; de afrikaansche zaken¹⁰ zwemmen nog altijd boven, en 't zou wel kunnen gebeuren dat ik met Bâmesse¹¹ aldaar mijnen pacht aanga, als Mgr de Bisschop overkomt.¹² k Hebbe bij Mgr Lavigerie geweest en 'k ben aanveerd voor goed, maar 'k ligge nog aan den lijnstok vaste te Brugge.

In afwachting van goe en gauwe antwoorde, blijve met alle liefde

Uwen toegenegensten leerling,

AmeetVyncke .x. pr.

N.S. Vele groetenissen van Pastor Crombez die nu, sichten Nieuwjaar, goed aan 't beteren is. - Item van Gusta; item van Docteur en Docteuresse Ketele-Standaert, en Madamtje vraagt dat ge zoudt willen de goedheid hebben van die prenten en beelden (uit een engelsche illustratie, geloof ik,) af te zenden, die ge beloofd hebt om hun kamer de muren te beplakken.

Hande ende groet.

AtV .x. pr.

.....

10 Amaat Vyncke wou toetreden tot de Missionarissen van Afrika, onder leiding van kardinaal. Lavigerie.

11 Oktober.

12 Betekenis: als de bisschop van mening verandert en toestemming geeft om missionaris te worden in Afrika.

Briefbeschrijving

Verzender	Vyncke, Amaat
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	22/01/1880
Verzendingsplaats	Dudzele (Brugge)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 dubbel vel, 182 mm x 128 mm papier, wit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5158
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.11459
IIIF-manifest	https://go.wander.be/iiif/bibliotheek-brugge/216261a14d471720ba7f447ccc190b783bda6348/manifest

Inhoud

Incipit	'k Hebbe wel al 22 keers te wege geweest U nen
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	22/01/1880, Dudzele, Amaat Vyncke aan [Guido Gezelle]
Editeur	Koen Calis; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
